

Halászati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

I. évfolyam

2000/Július

A Haltermelők Országos Szövetsége
és a Halászati Terméktanács információs és marketing hírlevele

A belső piacot kell megvédeni

Az Európai Akvakultúra Szövetség (Federation of European Aquaculture Producers, azaz a FEAP) az európai államokban működő nemzeti akvakultúrák termelői szövetségekből álló nemzetközi szervezet. A szervezet tagjai valamennyi akvakultúra faj termelésével foglalkozó, vagy valamely halfaj termelőinek nemzeti szövetségei. A FEAP-nak jelenleg 20 országból 27 különböző szövetség, a Haltermelők Országos Szövetsége (Szövetség) 1999. szeptember 26-a óta tagja. Dr. Csoma Antal, a szövetség elnöke (egyben a Körösi Halász Szövetkezet elnöke is) a közel-múltban vett részt a FEAP közgyűlésén.

• Milyen alkalomból hívták össze a tanácskozást?

– A FEAP Izmirben tartotta legutóbbi közgyűlését, amelyen Bardócz Tamással képviseltük a szövetséget. A tanácskozáson a magyar halászatot is érintő kérdésekről volt szó. Az európai akvakultúra ugyanis hasonló gondokkal küzd, mint mi. Egyre nehezebb értékesíteni az édesvízi halat, s csak erőteljes marketing munkával lehet javítani a helyzetet. A tengeri haltermelésben – ez persze nem érint minket – a kvótarendszer került terítékre. Összességében arról volt szó, ki hogyan akarja növelni a saját országában a halfogyasztást, és milyen

külpiazi bővítésre van lehetőség. Hallhatunk az állategészségügyi kérdéseken belül a gyógyszeréről, vagyis arról, milyen gyógyszereket alkalmaznak az egészségesebb haltermelés érdekében.

• Mennyi halat fogyaszt Európa?

– A nyugat-európai országokban az egy főre jutó átlagos halfogyasztás 15 kilogramm körüli, szemben a hazai 2,8 kilogramm.

• Hasonló gondokat említett. Beszélhetünk konkrétumokról?

– Az alapvető kérdés Európában és nálunk is az, hogyan közelítsünk a fogyasztóhoz, s milyen módszereket kell alkalmaz-

Tartalom:

Hej halászok, halászok! Mit fogott a hálótok?	3
Jászkiséren találkoztak a jászok	4
Utózónga a pünkösdi vigadalomról	6
Halbemutató az OMÉK-on	6
XXVI. Országos Halfőző Verseny	7
Izmirben ülésezett a FEAP	8

nunk annak érdekében, hogy a többi húsféleséggel, a többi élelmiszerral szemben a hal elsőbbséget élvezzen, pontosabban élvonalba kerüljön. A tanácskozáson minden résztvevő elmondta, hogy a saját tevékenysége miből áll, mennyi pénzt tudnak fordítani a marketing finanszírozására, s milyen állami beavatkozásokra van példa. Jó érzéssel hallgattam a többiek mondandóit, mert azt tapasztaltam, hogy arányaiban mi sem költünk kevesebbet a marketing tevékenységre, mint a fejlett országokban.

• Ez valóban jó hír, de nálunk mindenképpen fel kellene futtatni a termelést ahhoz, hogy a halászság jobb helyzetbe kerüljön. Vannak-e korlátjai a termelés felfuttatásának?

– A haltermelés felfuttatásának csak a fogyasztás mértéke szab korlátokat. Csak annyit szabad termelni, amit a bel- és a külpiazi is képes felvenni. Ha többet termelünk, akkor az árak mélyre zuhannak, ez pedig a termelés fejlesztésének a korlátja.

Folytatás a 2. oldalon

Felhívás

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a 6/2000 (II. 26.) FVM rendelet az agrár-gazdasági célok 2000. évi költségvetési támogatásáról szól, amelyben a nem biztosítható mezőgazdasági károk enyhítésére igénybevehető támogatás is szerepel.

A 154. § – 158 §-ig terjedő jogszabály szerint a halászati termelő is igényelhet támogatást árív és aszálykárok esetén, ha a közcélú érdekeltiségi hozzájárulás kötelezettségének eleget tett. A támogatás a nem biztosítható mezőgazdasági károk részleges megtérítéséhez nyújtható, s

ebbe a kategóriába sorolandó a halászati termelő árív és aszály kára.

A támogatási kérelmet a területileg illetékes falugazdász aláírásával ellátva, nyilvántartásba vétel és felülvizsgálat céljából a kéreseményt követő öt munkanapon belül meg kell küldeni a kérelmező lakhelye szerinti földművelésügyi hivatalnak. A 2000. évben kifizethető kárenyhítési kérelmeket a megyei földművelésügyi hivatalokhoz 2000. október 31.-ig kell benyújtani. A további részleteket érdekes elolvasni a rendeletben.

SZERKESZTI:

Szerkesztő Bizottság

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Hajtun György

A belső piacot kell megvédeni

Folytatás az 1. oldalról

Tönkre mennek azok a termelők, akik nem tudják megfelelő áron értékesíteni a megtermelt halukat, s nem tudják a költségeiket sem realizálni.

• **Miben látja a piac korlátozottságának okait?**

– A piaci gondok a termelés rendszertelenségéből és szervezetlenségéből, valamint a dömpingszerű halmennyiségből adódnak. A piacon megjelennek olyan termelők is, akik nem regisztráltatták magukat. Ők olyan alacsony áron adják a halat, ami a kis mennyisége ellenére is felborítja a piac egyensúlyát. A görög és a török kollégák ugyan így elpanaszolták ezt a problémát: a sehol nem regisztrált tengeri halászok fele, negyed áron adják azt a halat, amit az akvakultúrában előállítanak, magasabb költségszinten. S nem nagy mennyiségekről van szó, de az mégis megzavarja a piacot.

• **Mit tehetünk ez ellen?**

– A szervezettséget kell fokozni, s olyan körülményeket kell kialakítani, amelyben a kistermelők halát is felvásárolják. Így nem okozna problémát a kis mennyiség sem. Ehhez persze pénz kell, tehát létre kell hozni egy olyan forgótőke alapot – nevezhetjük ezt intervenció alapnak is –, amely segítségével a nem rendszerbe tartozó halat felvásárolják.

• **Megosztott-e a hazai halászság? Van-e nem regisztrált halászati tevékenység folytató emberek?**

– Nagy gondunk, hogy a halászság nem rendelkezik megfelelő forgóalappal. Ismert, hogy a halászati tevékenység nagy tökeigényű. Hektáronként 200–300 ezer forintot kell befektetnünk ahhoz – s ha ez három éves üzemből csináljuk, akkor három éven keresztül van szükség annyi pénzre – hogy a haltermelést megalapozzuk. Ennyi pénz nem áll rendelkezésre a halászok többségének, kénytelenek tehát hitelt felvenni, amit vissza kell fizetni. Ha alacsony áron kénytelen a halat értékesíteni, mert megjelenik az olcsó hal a piacon, akkor nem tudja a hitelt törleszteni, és tönkre megy. Ördögi ez a kör, amiből a nagy termelők sem maradnak ki. Sok kistermelő nem gondolta végig, mit jelent hallal foglalkozni. Van, aki néhány hektáros vízrendszerral került a halászat közelébe, azt gondolván, hogy ez jó üzlet. Aztán menet közben döbbsentek rá, hogy mennyi munka van e mögött, s hogy a piac is korlátozott. Ezek a kistermelők azok, akik kénytelenek a megfelelő súlyra hízott halat olcsón piacra dobni, megzavarva ezzel az egész folyamatot.

• **Egészséges-e az az üzemméreti struktúra, ami ma Magyarországon a halászatban kialakult?**

– Az egészséges üzemi struktúra hamarosan kialakul, mert az élet fogja ezt a folyamatot kikényszeríteni. A néhány, de a 10–20 hektáros gazdaságok az elkövetkezendő néhány évben fel kell, hogy adják ezt a tevékenységet...

• **10–20 hektárból sem lehet megélni?**

– A jelenlegi halárak és költségviszonyok mellett nem lehet megélni. Két megoldást látok. Az egyik, hogy feladja. A másik: integrálódik egy nagyobb gazdasági egységbe, amelyik felvállalja a termelés- és értékesítés szervezését. A szoros együttműködés lényege, hogy egy-egy nagyobb gazdaság összefogja a kisebb tőgazdaságok termelését, ami a tenyészhal biztosításától a szaktanácsadásig, egészen az értékesítés megszervezéséig tart. Így a kistermelő bekerül abba a körbe, ahol már nem kell külön utakon járnia, amellyel a többiek piaci esélyeit is rontja.

• **Szükséges-e változtatni a termelés hal-faj szerinti összetételén?**

– Továbbra is a ponty uralja a terepet, s meglepő módon a busa túlságosan is visszaszorult. Ez utóbbi húsa pedig egyre kedveltebb, a reklámoknak és az olcsó árának köszönhetően. Úgy tapasztalom, hogy 5–6 ezer tonna busa húsról van szükség az országnak, lassan a ponty egyik vivőhala lesz.

A ragadozóhalakkal kapcsolatban elmondható, hogy amikor nincs, akkor az igény nagyon nagy iránta. Ha megtermeljük, akkor viszont gyorsan megtelelik a piac, tehát a lehetőségek itt is szűkek, s a ragadozóhalakkal a külpiacon kell elsősorban versenyezni.

A nyugat-európai akvakultúrában megtermelt hal szálfaszegény, s olcsósága miatt versenyképesebb, mint a miénk.

• **Hogyan állunk a halfeldolgozással?**

– A halfeldolgozó kapacitásunk elegendő ahhoz, hogy a hazai igényeket kielégítsük ezekkel a termékekkel. Annak volna nagyobb jelentősége, hogy a kis halfeldolgozó üzemek ellássák a közvetlen környezetet. Kapacitásbővítésre tehát nincs szükség, már csak azért sem, mert ha új üzemek

épülnének, akkor a felesleges kapacitást be kell zárni. Azt persze nem tudhatjuk, hogy az új, vagy a régi üzem megy tönkre. Annyi üzemre van szükség, amennyi a piac igényeit kielégíti.

• **Miképpen látnak minket az Európai Unióból a haltermelést illetően?**

– Az Európai Unió szempontjából az édesvízi haltermelés bővülése nem okoz gondot, mert náluk a tengeri halászat okozza a problémát. A csatlakozás során nem lesznek kvótagondjaink. A hazai termelést az foghatja vissza, hogy megnyílik a piacunk, és korlátozás nélkül jöhetnek be a haltermékek. Ez ellen csak azt tehetjük, hogy olyan támogatást kap a magyar haltermelés, amellyel olcsóbban tudunk megjelenni a belpiacon is, mint a cseh, vagy horvát import.

• **Gondolom, a mostani támogatottsági szinttel nem elégedettek...**

– A mezőgazdaság egészére igaz, hogy nincs elegendő támogatás. A hal is részesül minden támogatási formában, a géptámogatástól a földalapú támogatásig minden lehetőséget megkaptunk. De ez még nem adott olyan háttérrel, amivel a piacra vitt hal olcsóbb lehetne, mint az import. A piacszabályozásnál abba az irányba kell elmozdítani, hogy a termelési költségek csökkenjenek. Gondolok például a vízdíjra: óriási terhet jelent. De az adózás terhei is csökkenthetők.

• **Szóljunk néhány szót a Körösi Halász Szövetkezetről, annál is inkább, mert Önök is feldolgozzák a megtermelt hal jelentős részét.**

– A Körösi Halász Szövetkezet a Viharsarok Halász Szövetkezet után nem jogutódként, hanem új szövetkezetként jött létre 1991-ben. Ez úgy történt, hogy néhányan megvettük a Viharsarok vagyonát, s azt működtetjük. Ma tiszta a profilunk: a természetes vízi halászzal, tőgazdasági haltenyésztéssel és halfeldolgozással foglalkozunk. A saját tulajdonban lévő halastó nagysága 186 hektár, amelyhez 76 hektárt bérelünk. Kétezer hektárnyi természetes vízfelületen gazdálkodunk, ez a Körösök és vízrendszere, amelyen 15 halász dolgozik. A halfeldolgozó üzemünk kapacitása évi ezer tonna, de ebből csak 300–350 tonnát kötünk le. Itt 20–30 fő dolgozik, szezontól függően. A megalakulás óta az az alapelvünk, hogy azoknak a dolgozóknak, tagoknak, akik alapították a szövetkezetet – ők ötvenen vannak – folyamatosan munkát biztosítsunk. Úgy kell dolgoznunk, hogy a szövetkezet talpon maradjon, s ennek az elvárásnak az elmúlt években megfeleltünk. Az idén annyi változás van, hogy létrehoztunk egy halértékesítő szövetkezetet. A fejlesztést folyamatosan véghez-
zük, s lesz arra is pénzünk, hogy a halastó rekonstrukciót három év alatt befejezzük.

Hajtun György

Hej halászok, halászok! Mit fogott a hálótok?

A halászati tilalom feloldása óta ez a legizgalmasabb kérdés a Tiszával kapcsolatban. Az újságok címlapján, a Híradók esti kiadásának vezető anyagaként jelenik meg: a halászok hálója teli, (a horgászok is mesés fogásokkal dicsekednek), eltűnt volt a februári aggodalom, nem is érte akkora kár a romániai eredetű cianidszennyezés következtében a Szamost és a Tiszát, mint kezdetben híresztelték.

Indokolt volt-e egyáltalán a halászati tilalom elrendelése? Lehet-e kártérítési igényünk a cianidszennyezést kibocsátó nagybányai vállalat (vagy a mögötte álló ausztráliai Esmeralda céggel, esetleg Romániával) szemben? Vannak-e objektív vizsgálatok, adatok a szennyezés nagyságáról, kártételeiről?

Öt hónappal a szennyvízkezelés levonulása után, az újjáéledő folyón szerzett tapasztalatok alapján is csak azt lehet állítani: soha ekkora kár nem érte még a magyarországi vizeket. A halpusztulás becsült adatai ismertek, s ha mások nem is, de a halászok legalább tudják, hogy mennyire megbízhatóak és általánosíthatóak ezek, hiszen nincsenek olyan elfogadott módszerek, amellyel reálisan visszakövetkeztethető lenne, mennyi hal volt eredetileg – a szennyezés előtt – a folyókban. S azt sem lehet pontosan megállapítani, hogy a nagy tavaszi árvíz mennyit pótolta vizsza a holtágakból és a befolyó vizekből.

A halászati tilalom feloldásakor Gönczy János kormánybiztos azt kérte a halásztól: vezessenek pontos kimutatást a fogásról, az adott folyószakasz, a zsákmány mennyisége és faji összetétele megjelölésével, remélve, hogy ezeknek az adatoknak a birtokában pontosabb képet lehet majd kapni a halállomány minőségéről és térbeli eloszlásáról.

Még nem érkeztek meg az első jelentések a kormánybiztosi irodába, így pontos adatok nincsenek. Nem készült még el annak a minap véget ért négyhetes felmérésnek a kiértékelése sem, amelyet a szarvasi Haltenyésztési Kutatóintézet szakemberei végeztek. A kutatók szóbeli közlése azonban egyáltalán nem erősíti meg, hogy minden rendben van a Tiszán. A Tiszalök fölötti szakaszon például lényegesen kevesebb hallal találkozott, mint a korábbi években, s az alsóbb szakaszokon is megváltozni látszik a halállomány összetétele. S ami talán a legaggasztóbb hír: a süllő szinte mindenütt hiányzik a vízből.

Az adatok részletes feldolgozása után nyilván többet is megtudhatunk, például azt,

hogy indokoltak-e a már idézett, optimista helyzetjelentések? Valóban van-e annyi hal a vízben, ami biztosítja a folyó egészséges ökológiai állapotát, s ezzel együtt a halászok tisztességes megélhetését.

Május 3. után, a telepítési tilalom feloldásakor naponta érkeztek a bejelentések a kormánybiztosi irodába a meginduló haltelepítésekéről. Bármily látványosan is lehetett bemutatni a közvéleménynek a vízbe engedett ivadékok százezreit, azt minden szakember pontosan tudja, hogy a betelepített mennyiség egyelőre elenyészően kevés.

Hogyan, miből lesz több, megfelelő mennyiségű és minőségű ivadék? Legyünk következtetések: Ha a halászok zsákmánya jó, eléri az előző évek szintjét, a horgászok ismét fognak, s veszik a területi jegyeket, a halászati hasznosítóknak nyilván lesz pénzük az őszi üzemtervi és az azon felüli telepítésekhez. S ha kellő intenzitással végzik a kötelező ivadékmentést – amire ebben az évben a nagy árvíz és gyors apadás után – különösen nagy szükség van, az idei óriási mennyiségű szaporulat még jelentősen gazdagíthatja is a folyó halállományát.

S vannak más kérdések is. Például az, hogy mennyiben érdeke a halászságnak tiszteltben tartani azt a törekvést, hogy csakis

az őshonos halak telepítése engedélyezett (ezt a Magyarország által aláírt Biodiverzitás egyezmény is előírja a természetes vízi élőhelyekre vonatkozóan). Intő példa lehet, hogy a tavaszi haltelepítések egyikén, véletlenszerű mintavételezéssel végzett vizsgálatban a kispontyok több mint tíz százaléka nem nyurga, de még csak nem is pikkelyes, hanem tükörponty volt.

Kérdéses lehet az is, hogy mennyire veszi komolyan a halászság az ivadékmentést, illetve fel vannak-e készülve ennek a munkának az elvégzésére. Tény ugyanis, hogy a kormánybiztosi irodához érkeztek olyan jelzések, miszerint az ártereken kiszáradóban lévő gödrökben tömegesen pusztul az ivadék. A Tisza-Szamos Közhasznú Társaság (amelynek egyik feladata éppen a cianidszennyezés legközelebbi megsegítése) most azon dolgozik, hogy több terepjáró kisteherautót, halzállító kádat, aggregátort, levegőztető berendezést szerezzen be az ivadékmentéshez szükséges eszközök biztosítására. De bizonyos jelzések szerint nem mindenhol az eszköz hiánya a legfőbb akadály...

Még három hír a Tisza-menti halászzal kapcsolatban. Volt szervezet, ahol olyanok is kaptak a Tisza-Szamos Kht. által nyújtott pénzbéli támogatásból, akiknek nincs is állami halászejegyük. Így a többieknek kevesebb jutott a fejenként nyolcvanezer forintos keretből. S több olyan esetben is intézkedni kellett, ahol méretnél aluli halakat szállítottak be a kereskedők, illetve régebben elpusztult halakat talált a varsában az elenőr.

Halászni tehát már lehet, egyes helyeken halat fogni is. De hogy így lesz-e a jövőben is, az egyelőre a kérdések sorát szaporítja.

Montskó Éva

A Tisza-Szamos Kormánybiztosi Iroda
szóvivője

**A Tisza-Szamos
Kormánybiztosi Iroda
szóvivőjeként gyakorta
szembesítenek az újságírók
ezekkel a hírekkel. S azokkal
a fellevésekkel,
ami mögöttük van**

FISH COOP BETÉTI TÁRSASÁG

ajánlatai:

Betéti társaságunk szaktanácsadással, ivadék és tenyészhal biztosítással elősegíti a tógazdaságok, természetesen vizek ivadékoltását.

Zsenge, előnevelt, egy és kétgyaras csuka, süllő, harcsa, ponty, fehér és pettyes busa, amúr ivadékot kínálunk megvételre.

Betéti Társaságunk igény szerint az ivadékot és tenyész halat a helyszínre szállítja.

Az árak a Halászati Terméktanács ajánlati árait figyelembe véve megállapodás alapján kerülnek meghatározásra.

FISH COOP Betéti Társaság a GALATI „PLASE PESCARISTI” SA Hálógyár termékeinek kizárólagos magyarországi forgalmazója.

Vállalja: hálók, kötelek, inslégek, hálócárnák és kötöző anyagok, bálakötöző zsinórok rövid határidővel történő szállítását.

A hálók anyagának vastagsága, színe, szem nagysága, bizonyos határok között a léhész mélysége és hossza egyedileg megválasztható.

Ugyanígy a kötelek, inslégek, hálócárnák és kötöző anyagok vastagsága és színe a megrendelő igénye szerint teljesíthető.

Részletes felvilágosítás:

FISH COOP BT. – CSOMA GÁBOR ügyvezető
5500. Gyomaendrőd, Áchim u. 3/1.

Telefon: 06-30-9-952-187, vagy 06-30-9-554-569, 06-66-386-709 (este)
Telefon/fax: 06-66-386-437, 06-56-446-016

Jászkiséren találkoztak a jászok

Öt éve határozták el a jászok, hogy évente egyszer megrendezik a jászok világtalálkozóját. A program évről évre gazdagabb, s egyre többen látogatnak haza e rendezvényre. Az idén, június 9–10-e között Jászkisér látta vendégül a több ezer embert. A találkozó nyitó eseménye a jászkiséri horgásztavon zajlott, ahol polgármesterek, színészek, politikusok, országgyűlési képviselők dobták be horgaikat és próbálkoztak a szerencséivel. Hajdú Lászlóval, a nagyközség polgármesterével a horgászverseny helyszínén beszélgettünk.

• **Mennyire fontos esemény a nagyközség életében az V. világtalálkozó?**

– Számunkra megtiszteltetés, hogy éppen 2000-ben, a millennium évében mi rendezhetjük a világtalálkozót. Az idén ünnepelejünk a redemptio (megváltás) 255. évfordulóját, s a világtalálkozón adta át Varga Mihály államtitkár (Pénzügyminisztérium) a millenniumi zászlót. Mindebből kitűnik, hogy ez a három nap igen fontos és meghatározó a nagyközség életében.

• **Ön a fiatal generációt képviseli. Mióta polgármester?**

– Ez az első ciklusom, 1998. októberében választottak meg.

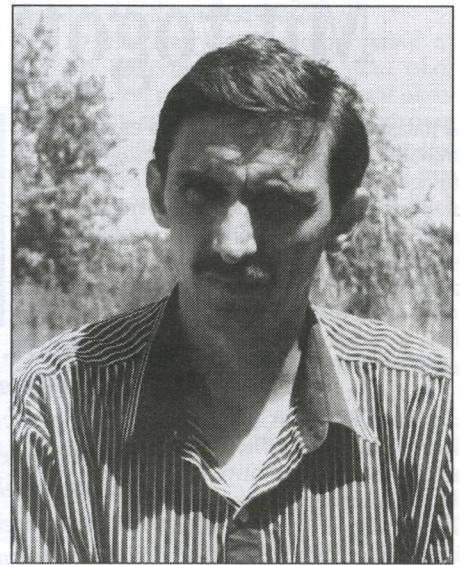
• **Mivel foglalkozott a polgármesterség előtt?**

– Tősgyökeres jászkiséri vagyok, szüleim, nagyszüleim is itt élnek. A helyi szövetkezetben dolgoztam gépészmérnökként. De már az előző ciklusban is megválasztottak az önkormányzat képviselőjének. S éppen ebben az időszakban fogalmazódott meg bennem, hogy polgármesterként többet tehetek a

nagyközség lakóiért, ezért indultam a polgármesteri választáson.

• **Mit sikerült az elképzeléseiből megvalósítani az elmúlt szűk két évben?**

– Az ember vágyainak, elképzeléseinek korlátot szab a realitás. Nem mindent sikerült megvalósítanom abból, amit elterveztem. A természeti csapások – belvíz, árvíz, hó stb. – minket is elértek, s az emberek lelkét is felbolygatták ezek a nem várt, kellemetlen események. S a település anyagi helyzetén is változtatott a katasztrófa sorozat, annak ellenére, hogy az állam bizonyos mértékig pótolja a plusz kiadásainkat. Amit viszont eredményként könyvelhetünk el az az, hogy mi rendezhetjük a világtalálkozót, amelyre a Jászságból, Jászkisérből elszármazott emberek visszajönnek. Bízom benne, hogy azt a célt, amit magam elé tűztem, ezen az úton is elérem. Célunk az, hogy nagyközségünket országosan is megismerjék az emberek. Miként a jó bornak, a településnek kell a cégér, vagyis a reklám. Szeretnénk, ha befektetők jönnének ide, hiszen

Hajdú László polgármester

munkahelyeket szeretnénk teremteni. Aki tehát itt szeretne fejleszteni, annak kedvezményeket adunk. Nagy lehetőség a termálvíz megléte, ami hasonló minőségű, mint a hajdúszoboszlói, vagy a gyulai. Fürdünk még nincs, de egy tanmedencénk már van, s erre lehet a fejlesztést alapozni. Minden közintézményt termálvízzel fűtünk, ami nagy könnyebbség. Ezt a területet mindenképpen szeretnénk tovább fejleszteni. A horgászverseny helyszíne ugyancsak egy helyi vállalkozó, Borbély Gyula tulajdona, s ez ab-

A győztes

Itt a győztes, mondták a jászkiséri horgászversenyre gyülekező versenyzők, amikor meglátták Szerencsés Istvánt, Jászdózsza polgármesterét. Nem tévedtek azok, akik előre kiosztották az aranyérmet, hiszen Szerencsés István nyerte a halfogók versenyt, 8,3 kilogramm hal kifogásával.

A Jászságban nincs sok halgazdálkodási tevékenységre alkalmas vízfelület, így ami van, azt jól kell kihasználni. Inkább a horgászatra alkalmas holtágak és bányagödörök vonzhatják a pecásokat, no meg a jászkiséri halastavak, amelyen nagyüzemi haltermelés is folyik. Szerencsés István szerint az ország olyan kicsi, hogy nem jelenthet nagy gondot az ország egyik végéből a másikba átvinni a halat. A Jászság életében a halászat annyit mindenképpen jelent, hogy a haltermelést összekapcsolták a turizmus kiépítésével, amire a jászkiséri tavak jó példát mutatnak. A horgászverseny

egy olyan halastóban zajlott, ahol normális haltermelés folyik, s ebben lehet jól horgászni. Tiszta környezetben, jó levegőn, halat is fogva egy horgásznak aligha kell ideálisabb környezet.

Jászdózsza nem dicsekedhet a jászkiséri tavakhoz hasonló környezettel. A település az elmúlt időszakban jelentősen leépült, hiszen a korábbi 4600 lakosból ma már csak 2200 maradt. Jászdózsát három város veszi körül, Jászberény, Jászárokszállás és Jászapáti. Miután a településen alig van munkalehetőség, sokan a környező városokban keresik kenyerüket. A polgármester azonban a hátrányból kíván előnyt kovácsolni. Ha nem is haltermelést, de horgász-turizmust mindenképpen létrehozna a jászdózsai holtágon és a bányagödörknél. Csak jó gazda kell az üzemeltetéshez.

A polgármester eredeti szakmája halász, hiszen halbiológusként végzett Lengyelországban. Tíz évet töltött lengyelhonban, ahol a doktorátusi címet is megszerzte. Ha a Jászságban halról van szó, akkor Szerencsés Pista neve biztosan elhang-

zik. A rendszerváltás előtt a szakmában, Szarvason, a kutatóintézetben dolgozott, ám amikor családot alapított, úgy döntött, elhagyja a pályát. „A családot el kell tudni tartani, s annyira nem tartottam magam kimagasló kutatónak, hogy abból jól meg is éljek” – summázta röviden halászati karrierjét Szerencsés István.

Persze, nem polgármesternek készült: a '80-as évek végén hazajött a szövetkezetbe, ahol üzemgazdászként, sertés- és baromfitenyésztési főágazat vezetőként dolgozott. Közben azért elvégezte Gödöllőn a külkereskedelmi szakmérnöki kart, s kamatoztatva lengyel kapcsolatait, több cégnél külkereszként helyezkedett el. A polgármesterség? Majdhogynem hobbi a részéről. A faluban elvárták tőle – miután tősgyökeres jászdózsai, s abban az utcában született, ahol ma is lakik, meg aztán neki van a legtöbb iskolája – hogy eligazgassa a települést. Az emberek bíznak benne, a polgármester pedig jól érzi magát, annak ellenére, hogy a szíve még mindig a kutatói munkáért is dobog.

ból a szempontból fontos, hogy a falusi turizmus, illetve horgász-turizmus ezen a bázison szintén tovább fejleszthető. Tudja meg ország-világ, aki a madarat, a csendet, a vizet, a horgászat szereti, hogy itt nálunk van egy természetvédelmi terület is, ahol a madárvilág igen gazdag. Várjuk tehát a vállalkozó kedvű befektetőket, akik bebizonyítják, hogy Jászkiséren kellemesen lehet nyaralni, üdülni, szabad időt eltölteni. Amit még fontos megemlítenem: rengeteg rendezvényünk van éves szinten, általában népművészeti események ezek. Akik az ilyen jellegű események iránt érdeklődnek, nálunk élményre lelnek.

• Mennyiben különös ember a jász?

– Nem csak egy nemzetséget jelent, hanem magatartásformát is. Jellemző ránk az önállóságra való törekvés, amit éppen a redemptio bizonyít. Mária Terézia idején, 1745-ben vívta ki a jász nép az önállóságát, s

itt már megmutatkozott az összetartozás, a másik emberre való odafigyelés.

• Honnan érkeznek a jászok a világtalálkozóra?

– A környező jász településekről, városokból, s a világ számos országából. Van, aki Londonból, Németországból, Jugoszláviából, Romániából, Svájcban – itt testvértelepülésünk van – érkeznek.

• Az elmondottakon kívül milyen látványosság, történelmi ereklje vonzhatja az idelátogatót?

– Jászkisér 6200 lelket számol. 1818-ban városi rangot kapott, tehát van múltja a településnek. Épületek sora őrzi a múlt emlékeit, gondolok itt például a református templomra, a katolikus templom, amelynek helyén fából épült templom állt még száz évvel ezelőtt. Több szobor is emlékeztet a múltra, s a tájházunkban is őrizzük a régi kor emlékeit, eszközeit, a hagyományokat. Itt ta-

Az igazgató

Dr. Orosz Sándor, a Haltermelők Országos Szövetségének (Haltermosz) igazgatója is ott szurkolt a parton. A szövetségnek minden esemény fontos, ami a halászság életében történik, így a horgászverseny is. Egy-egy ilyen rendezvény jó alkalmat teremt a kapcsolatok bővítéséhez, a társadalmi kapcsolatrendszer erősítéséhez, amellyel a halászság érdekeit is képviselik.

Az érdekvérvényesítés egyik formája az ilyen összejövetel, s a marketing programunk megvalósítását is elősegíti – hangsúlyozta az igazgató. Nekünk párbeszédet kell kialakítanunk az emberekkel, s ahogy Borbély Gyula fogalmazott, a halászatot és a halászságot közelebb kell vinnünk az emberekhez. A jászok világtalálkozója Jászkisér életében igen jelentős megmozdulás, s a jelenlévők olyan események résztvevői, amelyek a jövőt is építik. Szerencsére már nem egyedülálló az

a környezet, amit a jászkiséri tavaknál tapasztalhat az odalátogató. A szövetséghez tartozó tagok sorában legalább 3–4 hasonló, magas színvonalú horgásztó működik. Ez egy nagyon fontos értékesítési csatorna is, hiszen a vevő helybe jön. Ugyanakkor fegyelmezettebb munkát igényel a halásztól, mert maga értékesíti halát, és a minőségi kifogások azonnal megfogalmazódnak. Az sem elhanyagolható szempont, hogy olyan szolgáltatásokat kell nyújtani a vendégeknek, amelyek jól, komfortosan érzik magukat. Az igazgató úgy véli, nagy jövője van ennek az értékesítési formának, már csak azért is, mert a világ más tájain sokkal nagyobb méreteket öltött a horgász-turizmus. A svéd gazdaszövetséggel formálódik a kapcsolat, amely ha kiteljesedik, akkor még az idén a magyar szövetség delegációja a helyszínen szerezhet tapasztalatot a svéd természetes horgásztatásról.

A rendező

A horgászverseny elérte célját. Jó néhány jász település első számú vezetőjét sikerült a partra ültetni, s melléjük sorakoztak még megyei vezetők, színészek, országgyűlési képviselők. Jó volt a hangulat, az embereket – pártállástól függetlenül – sikerült egymás mellé ültetni, s bizonyára szövődtek új barátságok, kapcsolatok – értékelte az eseményt a házigazda Borbély Gyula.

A horgászcentrum tengeri munkának és sok befektetett pénznek köszönhetően alakult ki. A beruházás hosszú távra szól, Halászlati bemutató az OMÉK-ons célja, hogy egyedi körülményeket teremtsenek a halászok és a horgászok számára egyaránt. Bármily furcsa, de az ötlet kényszerhelyzetben született: a hagyományostól eltérő értékesítési csatorna kialakításának új lehetőségét kereste a vállalkozó. S miután maga is horgász, méghozzá nem is rosszul – országos bajnokságokon is indult, ahol szép eredményeket ért el –, úgy gondolta, hogy megteremtí az ideális horgászparadicsom feltételeit. A beruházás persze még koránt sincs kész, de ahogy a pénztárca engedi, úgy bővülnek a létesítmények, épül, szépül a környezet.

A horgászverseny eredménye nem csak azon múlik, ki milyen horgász. Borbély Gyula szerint a szerencse jelentősen közrejátszik a verseny végkimenetelében: itt volt például Trokán Péter színművész, aki ügyes horgász, s ha tíz versenyen elindul, nyolcszor az élen véggez. Most viszont nem léphetett dobogóra. A horgászatban rengeteg szépség és apróság van, ami befolyásolhatja az eredményt. Akár a szép nő, a horgászat sem az, amit ad, hanem amit ígér.

lálható Kossuth Lajos válaszevele, akit Jászlady, Jászkisér kérte fel annak idején, hogy legyen a Jászság országgyűlési képviselője, miként a városalapító okiratot is a tájházban mutatjuk be a nagyközönségnek.

• Polgármester úr, végeztül azt kérdezném, jelent-e valamit a halászság a település életében?

– A Tisza alig 12 kilométerre folyik tőlünk. Amíg a Tiszát nem szabályozták, a település határa mocsaras, vizes tájék volt. Itt az elnevezésekből is látszik – például Varsahegy, Bükkfenék –, hogy ezen a vidéken már ősidők óta halásztak. Örülök annak, hogy Borbély Gyula ezeken a halastavakon először tenyésztéssel foglalkozott, ma már viszont a horgász-turizmus egyik paradicsomát hozta létre. A halászság tehát nem csak mint életforma van jelen a nagyközségben, hanem az egyik vonzereje is Jászkisérnek.

H. Gy.

Utózöng a pünkösdi vigadalomról

Az éves halászati ágazati marketing-kommunikációs program keretében, az FVM AMC Kht. támogatásával, 2000. június 10–12. között Szegeden, kóstoltatással egybekötött értékesítés-ösztönző akciót szerveztünk, melynek célja a hazai termelésű élőhal- és halkészítmények fogyasztásának növelése, konkrétan a halételek különleges elkészítésének megismertetése volt.

Az akció szervezésében és lebonyolításában a szegedi Roosevelt téri Halászcserda közreműködött, helyszíne maga a Halászcserda, valamint közvetlen környezete volt.

Halászati konferencia

A Halászati Terméktanács megbízásából július 21-én Szegeden rendezte meg a Szegedfish Kft. az I. nyári halászati konferenciát.

A konferencián az Európai Unió halászati előírásairól, a környezetvédelem és a halászat kapcsolatáról, valamint a víz és a hal témaköréből hallhatnak előadást. A résztvevők megtekinthetik a Szegedfish által rendezendő halászati gépek és eszközök bemutatóját.

A részvételi díj egy főre vetítve 4000 forint, jelentkezni lehet a 62/469-109-es faxon.

Az akció apropóját az immár másodszor megrendezésre kerülő három napos pünkösdi vigadalom elnevezésű esemény adta, mely rendre feleleveníti a pünkösdlés hagyományait, ugyanakkor a nagyszámú érdeklődőre tekintettel mindenképpen jó alkalmként kínálkozik a halfogyasztás népszerűsítésére is. A pünkösdi vigadalom látogatottságát jól megszervezték, hiszen minden korosztály számára folyamatosan változatos programokat biztosított.

Az akció tartalmát szegedi filézett káposztás ponty, mint ételkülönlegesség kóstoltatása adta. A három nap során összesen 1000 adag került kóstoltatásra, ezenfelül pedig számos más halételt kínált a Cserda. A kóstoltatott halétel sikerének köszönhetően ezt az ezidáig nem ismert különlegességet az étlapra is felveszik.

A kóstoltatást a Szegedi Körzeti Stúdióban beharangozták, egyben kvíz-játék keretében kóstolójegyeket nyertek a hallgatók. További kóstolójegyek kerültek kiosztásra az esemény helyszínén ugyancsak szervezett játék során.

Az akciót beharangozta a június 8-án megrendezésre került sajtótájékoztató (helyszín: Parlament Café), ahol is a Cserda tulajdonosa, Frank Sándor úr részletesen ismertette a tervezett programot, valamint a HALTERMOSZ elnökségének képviselői adtak tájékoztatást az év további marketing-kommunikációs eseményeiről, egyben válaszoltak az újságírókat érdeklő, döntően még mindig a Tisza-menti ciánszennyezéssel kapcsolatos kérdésekre. A sajtótájékoztatót részt vett a Tisza-Szamos Kormánybiztosi Iroda ré-

szeről Montskó Éva úrasszony is, így első kézből, a legfrissebb információkhoz juthattak az érdeklődők. Igazi hírértéket képviselt dr. Orosz Sándor igazgató úr bejelentése a Gasztro-nómiai Szövetséggel tervezett együttműködésről. (A konkrét megállapodást követően ennek tartalmáról részletesen beszámolunk.) A sajtó képviselőinek körében nagy sikert arattak a felszolgált, ám kevésbé ismert, halsaláták, valamint a pontykonzervből készült halpástétomos szendvicsek.

Az akcióhoz tartozó figyelemfelkeltést erősítette, hogy a Duna Tv Gazdakörök c. műsorában (május 30.-án és további két alkalommal megismételve), valamint a Virradóra c. műsorban (június 8-án) bemutatásra került PR riportként eredeti környezetben a szegedi filézett káposztás ponty elkészítése.

Az ez évi értékesítés-ösztönző akciók sorában a következő a Bajai Népünnepély/2000 év – 2000 bogrács (Baja, július 8.) elnevezésű rendezvény lesz, melynek – mint ahogy azt már hírül adtuk – Aranybográcsos támogatója a HALTERMOSZ és a Halászati Terméktanács. Olyan rangos támogatók között sikerült elnyernünk ezt a címet, mint a Coca-Cola, Pécsi Sörfőzde, Podravka, Délhús, Gyermely Rt., Magyar Turizmus Rt., OTP Bank Rt., Bácskatej, Baja és Bács-Kiskun megye Önkormányzatai, Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Rt., Univer Szövetkezet, Kunság Food.

Bízunk benne s azon leszünk, hogy a velük való együttlét újabb együttműködések hoz létre.

S. V.

Halbemutató az OMÉK-on

A millenniumi évben a halászati kiállítás feladata nemcsak a halászat jelenlegi helyzetének bemutatása, hanem ezen természetközeli gazdálkodási forma régimúlta visszatekintő hazai történelmének felvázolása is.

A Haltermelői Országos Szövetsége és a Halászati Terméktanács közösen fűszerez a 2000. szeptember 2–7. között megrendezésre kerülő Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás halászati bemutatójának megszervezésén, melyre a kedves érdeklődőket szeretettel várjuk.

A halászat standja az „A” pavilonban kerül kialakításra a „D” pavilon felőli bejáratához közel. A 350 m² nagyságú területen, 21 kiállító részvételével, a különböző halfajok bemutatása mellett, különböző rendezvényekkel igyekszünk színesíteni a programot.

Az alábbiakban a tervezett esemény-sort adjuk közre:

2000. szeptember 1.

A halak beszállítása (de. 10 óra) és a pontyfajták bírálata, a bírálati helyezések kifüggesztése.
(A díjak átadására a szakmai nap (szeptember 5.) keretében kerül sor.)
A bíráló bizottság megbeszélése: de. 10 óra.

2000. szeptember 2.

Protokoll vendégek fogadása a halászházban.
Szövetségi vendéglátás.

2000. szeptember 3.

Kóstoltatás: Szarvas Fish Kft. (Szarvas)
Halpucolás, filézés bemutatása szakács és műsorvezető közreműködésével.

2000. szeptember 4.

Kóstoltatás: Fish and Food Kft. (Bélapátfalva)
Vetélkedő gyerekeknek.

2000. szeptember 5.

Halászati Szakmai Nap
(Meghívott előadók, aktuális témák, szakember találkozók.)
A szakmai napon résztvevők megvendégelése.
Díjkiosztás
A Média Klub összeül.
Kóstoltatás: Körösi Halász Szövetkezet (Gyomaendrőd)

2000. szeptember 6.

Kóstoltatás: Győri Előre HTSZ (Kisbajcs)
Konyhatechnika bemutatása, halpucolás, halételek népszerűsítése.

2000. szeptember 7.

Kóstoltatás: Hortobágyi Halgazdaság Rt. (Hortobágy)
Zárófogadás kiállítóknak és kóstoltatóknak, meghívott vendégeknek.

A kiállítás a látogatók részére minden nap 10–19 óráig tart nyitva.

Kóstoltatás ideje: de: 11–12 és du: 15–16 óra a feltüntetett napokon.

Minden nap filmvetítés – téma: a kiállító és a kóstoltató gazdaságok bemutatása.

XXVI. Országos Halfőző Verseny

A szolnoki Tisza-ligetbe augusztus 25–26-ára hívta össze a Haltermelők Országos Szövetsége a XXVI. Országos Halfőző versenyt. A szövetség megbízásából a Fish-Coop Bt., a Halász Kft. és a Silurus Bt. rendezi meg a vetélkedést.

A versenyzők nevezési díja 5500 Ft/fő, míg a kísérőknek 3800 Ft/fő. A nevezési díj nem tartalmazza a szállásköltséget. A rendezőség biztosítja a főzéshez szükséges pontyot (3 db 1,2 kg-os), a bográcsállványt, a tűzifát, az asztalt. Adalékanyagokról, fűszerekről, kéziszerszámokról, vágódeszkáról a versenyzők maguk gondoskodnak.

Csak azok nevezhetnek, akik a Haltermosz tagjai, illetve azon cégek alkalmazottjai. Fontos tudni, hogy egy személy két halételt készíthet ugyanazon a helyen, s a főzést a vendégek és a zsűri tagjai is figyelemmel kísérik. A halfőzést 12 óráig kell befejezni.

Kategóriák:

1. Dunai jellegű halászlé
2. Tisza-Körös jellegű halászlé
3. Egyéb halétel.

Az 1. és a 2. kategóriában kizárólag a rendezőség által biztosított ponty készíthető.

Az import halak és egyéb tengeri „étkek” kínálata és árai (Ft/kg) a budapesti piacokon 2000. június 13–15. között	
polip	1650–2200
tintahal	1700–2000
Tonhal és filé	700–900
hek	530–700
makrél	450–600
hering	350–400
lepényhal	1400
capaszelet	1750
héjas kagyló	1500–1850
homár	2250/db
garnéla	1800–2400
ugrisrák	4800–6500
királyrák	6500
languszt	3800

(Forrás: Halászati Terméktanács)

hető el. Adalékanyag korlátlanul felhasználható. A 3. kategóriában, amennyiben az nem ponty, a versenyzőknek kell gondoskodniuk az alapanyagokról.

A nevezési lapot a szállás biztosítása érdekében 2000. július 15.-ig az alábbi címre küldjék:

Körösi Halász Szövetkezet

5500 Gyomaendrőd, Kossuth u. 27.

Elhelyezés: részletes tájékoztató a nevezési értesítőn található.

Zsűrizés

A versenyzők a zsűri által ismeretlen azonosító számot kapnak, amely alapján pontozással történik a kiértékelés kategóriánként külön-külön.

Az értékelés szempontjai és pontszámai:

a) Megjelenés

Szín: 1–10 pont

Küllem: 1–10 pont

Illat: 1–10 pont

b) Iz, zamat: 1–30 pont

c) Hús íz, konzisztencia: 1–15 pont

d) Összbenyomás: 1–25 pont

Maximális pontszám: 100 pont

91–100 pont között arany érem

81–90 pont között ezüst érem

71–80 pont között bronz érem.

Szállás, elhelyezés

A rendezőség a versenyzők és kísérőik részére az alábbi szálláslehetőségeket kínálja:

Piaci árak Németországból			
	Nürnberg	München kg/DM	Dresden
Ponty	8–10	16,5–18	10
Süllő	20–24	40–42	39 (filé)
Csuka	20–24	33–39,8	-
Harcra	20–26	-	38 (filé)
Amur	6–10	-	-

(Forrás: Fischer & Teichwirt 2000. 6. sz.)

Student hotel: 900 Ft/fő

ÁÉV szálló: 1700 Ft/fő

(2,3 ágyas, zuhanyzós szobák)

Hotel Tisza 1 ágyas szoba – 8000 Ft

2 ágyas szoba – 10000 Ft

Bungaló 2 ágyas szoba – 6500 Ft/nap.

Országos Halfőző Verseny programja

Augusztus 25-én:

14 órától: Találkozás a Student Hotel-ban Szolnok, Mártírok u. 12–14.

Regisztráció, szálláshelyek elfoglalása.

19 órától: Esti program

Helye: Tisza Liget – Ifjúsági tábor

Vacsora, szórakoztató műsorok, „Halfőzők” bálja

Augusztus 26-án:

7 órától: Regisztráció – Tisza Liget

8.30: ünnepélyes megnyitó a halfőző verseny helyszínén: Tisza Liget, Szolnok

9–10-ig: Versenyzők felkészülése (főzőhelyek kisorsolása, halátvitel)

10–12-ig: halfőzés

11.30–13-ig: zsűrizés

13.30: Tombola sorsolás

15 órától: Eredményhirdetés, díjkiosztás

Fakultatív program

1. Strandolási lehetőség:

a) Tisza Liget

b) Damjanich strand

c) Gyógyfürdő, szauna – Tisza Szálló

2. Szolnok – városnézés, Damjanich Múzeum megtekintése.

3. Horgászati lehetőség:

a) Tisza folyó

b) Alcsi szigeti holtág

c) Milléri Horgásztó

d) Jászkiséri Horgásztó

A horgászat napijegy váltása mellett lehetséges.

Napi jegyek a regisztráció, vagy a horgászat helyszínén válthatók.

A versennyel kapcsolatosan további tájékoztatás Pavlov Pálné (tel.: 30 2395–065) és Kutasy Gabriellától (tel.: 06 1 355–7019) kapható.

Csoma Gábor

Ügyvezető igazgató

Étkezési élő és „jegelt” halak fogyasztói árai (Ft/kg) 2000. június 13–15. között, az ország különböző piacain														
	ponty	amur	busa	süllő, fogas	harcra	csuka	pisztráng	kecsge	t. harcra	angolna	márna	keszeg	kárász	compó
Budapest Nagycsarnok	600	-	300	1500	1300–1400	850	1150	1200	500–600	1500	220	300	-	-
Budapest Lehel u.	598	-	278–300	1490–1500	1300	800–848	1300	1300	398	-	298–330	-	298–398	-
Budapest Rákóczi tér	600	450	250	1450–1650	1350	850	1150	-	600	-	-	-	300	-
Budapest Békásmegyer	550	500	300	1300	1200	550	1000	780	350	-	250	250	300	-
Debrecen	500	500	300	1500	1200	1000	1300	-	-	-	-	-	-	-
Győr	580	500	280	1250	1150	850	-	800	-	800	250	240	270	400
Miskolc	500–550	-	280–320	1250–1350	1250	500–600	-	-	450	1250	-	200	350	400
Pécs	500–550	420	250–300	1000	900	800	-	700	250	800	350	200	200	-
Szeged	400	-	160–200	850	850	700	-	-	-	-	180	120	180	-
Székesvárd	470	470	250	1200	1000	800	-	-	300	-	-	250	250	-

(Forrás: Halászati Terméktanács)

Izmirben ülésezett a FEAP

Az elnökség döntése alapján az Európai Akvakultúra Szövetség (Federation of European Aquaculture Producers, FEAP) 2000. évi közgyűlésén Dr. Csoma Antal, a Haltermelők Országos Szövetsége elnöke és Bardócz Tamás, a szövetség munkatársa vettek részt. A brüsszeli központtal működő szervezet 1999-ben vette fel tagjai sorába Magyarországot, így a törökországi Izmirben tartott ezévi közgyűlésen már teljes jogú tagként vehettünk részt.

Az EU bizottság ülésén Alessandro Perolo, a FEAP elnöke számolt be az elmúlt évben az EU testületekben végzett érdekvédelmi munkáról. Az EU szakmai tanácsadójaként működő Halászat és Akvakultúra Tanácsadói Bizottság tagjaként a szervezet főként a következő három munkacsoportban volt érdekelt: akvakultúra, piacok és kereskedelem, általános feladatok.

Az akvakultúra munkacsoport munkájáról elmondta, hogy a dioxin botrány begyűrűzött a haltermelés területére is, és elhatározás született, hogy a haltermékekben is meg kell határozni a dioxin maximális szintjét. A megbeszélésen részt vevő termelői szervezetek egyetértettek abban, hogy a dioxin kérdést az ipari kibocsátás oldaláról is vizsgálni kell a háttér szennyezés csökkentése érdekében. A FEAP álláspontja az, hogy mindenféle határértéket tudományos megalapozottsággal kell alátámasztani.

Tudományos megalapozottság szükséges az új állatvédelmi rendelkezések kialakításánál is. Itt különösen fontos, hogy a döntés előkészítésben részt vegyenek a termelők, mert a nélküli meghozott döntések e területen károsan érinthetik a termelési feltételeket. A FEAP véleménye szerint a jelenlegi elképzelés teljesen rossz, és nem jár haszonnal sem a vásárlók, sem a termelők számára. Utóbbiak érdekeivel egyenesen ellentétes a tervezet, amelynek számos kitétele nem egyértelmű. Az EU döntéshozók részéről elhangzott, hogy egyetértenek a részletes intézkedések szakértők által történő kidolgozásával.

A környezetvédelmi kérdésekben sürgős feladat az akvakultúra biodiverzitásra gyakorolt hatásának elemzése, egy ágazati jelentés formájában. További sürgős feladat e téren a vízhasználatról készülő EU direktíva kialakításában való részvétel.

A piacok és kereskedelem témakört tárgyaló munkacsoport egyik fő témája a halászati termékek jelölésének problémája volt. E tervezet szerint 2002-ig be kell vezetni egy egységes rendszert a termékek eredetének és minőségének jelölésére. Ugyancsak készülöben van a termelői szervezetek működését szabályozó rendelkezés. Ennek egyik pontja úgynevezett „ter-

melési tervek” összeállítását írja elő a szervezetek számára, amely a FEAP álláspontja szerint csak becslésen alapulhat.

A munkacsoport megállapítása szerint a WTO csúcs sikertelenségének ellenére Európában a kereskedelem liberalizációja lesz a trend a halászati termékek kereskedelme területén is. William Crowe, a FEAP jelenlévő képviselője szerint azonban a vámok csökkentésében 2001-ig nem várható jelentős változás, mert jelenleg az EU eredetű halászati termékek verseny hátrányban vannak és az import folyamatosan növekszik.

Kérdéses azonban, hogy miként fog hatni erre a folyamatra az Általános Élelmiszer-biztonsági Hivatal kialakítása. A tervezet az úgynevezett „termelőtől az asztalig” koncepciót helyezi előtérbe és a harmadik országból érkező termékekre az EU szabályokat alkalmazná. A hozzászólások szerint a termelők attól tartanak, hogy a már meglévő hivatalok (fogyasztói, állategészségügyi) mellé csak egy újabb bürokratikus szervezatként fog működni az új hivatal.

Bár a tanácskozás során többször elhangzott, mégis leginkább az EU ügyekhez sorolható a FEAP azon indítványa, hogy új termékazonosító kóddal (Combined Nomenclature, CN – a magyar BTO szám megfelelője) lássák el az úgynevezett „nagy pisztrángot”. Ez ugyan genetikailag azonos az édesvízben tenyésztett szivarványos pisztránggal, de teljesen más termelési technológiája (brakk vizekben, ketreces tartásban, nagy méretig nevelik) és értékesítése indokolja megkülönböztetését. Az EU ezt a javaslatot első körben nem fogadta el, de a FEAP pisztrángtenyésztői továbbra is fenntartják javaslatukat.

Az Édesvízi Haltenyésztés aktuális problémáit megvitató bizottság először meghallgatta Courtney Hugh főtitkár diagramokkal illusztrált előadását a főbb édesvízi fajok termelési mennyiségének és piaci árának alakulásáról. A mennyiségi táblázatok azonban kisebb vitát váltottak ki, mert pél-

dául a magyar ponty termeléséről a korábbi évekből csak a piaci hal adatai szerepeltek. A magyar delegáció javasolta az adatgyűjtési rendszer egységesítését és kiegészítését. Az bemutatott ábrák szinte minden fajnál a termelt mennyiség évenkénti emelkedését és az árak csökkenését mutatták. Elsőként a dán angolnatermelők képviselője elemzte a kialakult helyzetet. Elmondta, hogy bár a jelenleg lecsengőben lévő piaci zavart a kínai termelés ugrásszerű emelkedése okozta, annak bekövetkezése az európai termelés volumenének emelkedéséből is várható volt. Véleménye szerint a válság rövidesen véget ér, mert sokan tönkre fognak menni míg mások felhagynak az angolna termeléssel.

Dr. Csoma Antal a ponty helyzetről szólva elmondta, hogy a problémák nagyon hasonlóak az előzőekben elhangzottakhoz.

Szerinte a problémák kezelésében szerzett tapasztalatokat az egyes szervezeteknek meg kellene osztani egymással, és így egységes megoldási tervet lehetne kidolgozni.

Lengyelország képviselője szerint náluk nincsenek ponty túltermelési problémák és az exportjuk sem jelentős. A német kollégák

elmondták, hogy ponty piacukat nagymértékben befolyásolják az exportáló országok, elsősorban Csehország árai. Ezek jelenleg olyan alacsonyok, hogy a német termelők, akik sokkal drágábban termelnek mint a cseh, vagy a magyar gazdaságok, komolyan aggódnak az idei év termelői árainak alakulása miatt.

E témához tartozik még, hogy a FEAP közgyűlése az Édesvízi Halászati bizottság alelnökévé választotta Várad Lászlót a HAKI igazgatóját.

A Halégszégügyi bizottság megbeszélésén a legnagyobb érdeklődés az EU új állatvédelmi rendelkezéseinek megvitatását kísérte. A FEAP vezetői elmondták, hogy a rendelkezések még előkészítés alatt vannak és a szervezet álláspontja az, hogy az abban foglaltaknak tudományos alapokon és fajspecifikusan kell létrejönnie. Amennyire lehetséges el kell kerülni a konkrét határértékeket, például az állományúsűrűség esetében. Problémát okozhatnak azonban olyan kitételek is mint az egyik német tartományi rendelkezésben szereplő 1 hónapos kihelezés utáni horgász tilalom.

A bizottsági üléseket követő közgyűlés elfogadta az 1999. évi pénzügyi beszámolót, jóváhagyta a 2000. évi költségvetést és megválasztotta a lejárt mandátumú bizottsági posztok új vezetőit.

A FEAP 2000. évi őszi elnöki tanácskozása Bordeaux-ban lesz, a 2001 évi közgyűlés pedig Norvégiában kerül megrendezésre.

**Bardócz Tamás
Dr. Csoma Antal**

**A WTO csúcs
sikertelenségének ellenére
Európában
a kereskedelem liberalizációja
lesz a trend a halászati
termékek kereskedelme
területén is.**

**Tudományos megalapozottság
szükséges az új állatvédelmi
rendelkezések
kialakításánál is.**